BRÁZDA

ČASOPIS NEPOMUCENSKÝCH ALUMNŮ

1 - 2016/2017

Všichni obyvatelé Nepomucena
vám přejí radostné a pokojné
prožití svátků narození Spasitele
a požehnaný rok 2017.

OBSAH

Slovo úvodem	*František Čech*	**4**
Co jsme prožili	*Miroslav Štrunc*	**4**
Já na bráchu, brácha na mě	*Kolektiv autorů*	**9**
Spomienka na leto	*Marianna Petrová*	**13**
Moravská zastavení na východě USA	*P. František Staněk*	**16**
Nepotřebuji být v církvi	*Petr Zadina*	**21**
Rozhovor s Ricardem Escalante	*Tomáš Marada*	**23**
Slyšeli jsme slovo Boží?	*Tomáš Roule*	**26**
Slavení víry… celý týden…navěky	*Ondřej Kapasný*	**28**
Nepomučitelní	*Miro Kulifaj*	**31**

Brázda: Časopis nepomucenských alumnů

Redaktor: František Čech

Fotografie: František Čech, P.Tomáš Roule

Obálka: Jiří Hanuš

Upozornění: Za obsah příspěvků odpovídají jejich autoři

Adresa: Pontificio Collegio Nepomuceno
Via Concordia, 1
00183 Roma
Tel.: 0039-06-772 657 1
e-mail: brazda@nepomucenum.it

Datum vydání: 15. 12. 2016

SLOVO ÚVODEM

Drazí přátelé Nepomucena,

ač se tomu nechce věřit, opět se přiblížily Vánoce a s nimi nové číslo Brázdy.

Jak jsme prožili takřka celý uplynulý semestr? Pro detaily neváhejte zabrousit na článek Miroslava Štrunce, našeho nového kronikářem. Je jedním z 11 nových českých alumnů, kteří rozšířili naše řady. Celkem se naše bohoslovecké společenství rozrostlo na takřka historické číslo 18. Pokud jste zvědaví, kdo jsou a odkud k nám přišli, neváhejte nahlédnout do jejich medailonků na straně 9.

Dřív než předám slovo přispěvovatelům tohoto čísla, rád bych ještě poděkoval profesoru Karlu Skalickému za vytrvalou duchovní i hmotnou podporu a Jiřímu Hanušovi, který se ujal realizace obálky tohoto čísla .

František Čech

CO JSME PROŽILI

4. září

Pro bohoslovce, kteří v Římě začínají další etapu své formace, začal tímto dnem intenzivní kurz italštiny na Lateránské univerzitě. A že jich letos je nevídané množství: z pražského semináře přišel Miroslav Auxt, František Filip, Josef Haman a Miroslav Štrunc; z olomouckého pak Michal Krenželok, Vojtěch Libra, Milan Maštera, Lukáš Mocek, Martin Mokrý, Ondřej Talaš a Štěpán Trčka. Také letos probíhá studijní program Johannes.

10. září byla v rámci mimořádné generální audience papeži

Františkovi předána socha patronky českých zemí sv. Anežky České. Při audienci asistovali bohoslovci královéhradecké diecéze, kteří v daném týdnu podnikali pouť po římských bazilikách se svým biskupem Mons. Janem Vokálem. Po skončení audience následovala na zahradě Nepomucena slavnostní recepce. Pozvání přijali další čeští biskupové a představitelé státní správy ČR, mimo jiné ministr kultury pan Daniel Herman, a ředitel policie ČR genmjr. Tomáš Tuhý.

Na konci měsíce proběhly **exercicie** na již tradičním místě v Mentorelle. V polovině týdne se alumni na jedno odpoledne vrátili zpět do Říma, aby ve vatikánské bazilice sv. Petra oslavili českého patrona, **sv. Václava**. Mši svaté předsedal Miloslav kardinál Vlk a přítomni byli, kromě dalších, poutníci z ostravsko-opavské diecéze a z hnutí Ackermann-Gemeinde.

Říjen

Další měsíc začal krajanskou slavností sv. Václava, která se konala o první neděli v kapli koleje. **První neděle v měsíci** je vůbec po celý rok vyhrazena komunitě Čechů žijících v Římě. Po mši svaté následovalo grilování v ryze českém duchu. Při grilování utrpěly újmu dvě nepomucenské želvy, které děti krajanů roztahaly po zahradě a s jednou dokonce mlátily o strom. Až díky pečlivě uváženému zásahu rektora koleje se obě želvy na konci slavnosti v pořádku vrátily do svého výběhu a ke svému salátu.

Svatý rok milosrdenství na podzim směřoval ke svému závěru a bohoslovci české papežské koleje byli povoláni, aby asistovali při jedné z jubilejních mší svatých. **V sobotu 8. října** proběhl nácvik liturgie na náměstí sv. Petra ve Vatikánu. Motivační řeč a modlitbu

pronesl k bohoslovcům papežský ceremoniář Mons. Guido Marini. Následující den se bohoslovci připravili na nedělní mši svatou v papežské sakristii, kde je osobně podáním ruky a vřelými slovy pozdravil Svatý otec papež František. Při této příležitosti také předal prefekt bohoslovců papežským ceremoniářům malý dárek z Čech – balení plzeňského piva, které následně zaujalo důstojné místo za samotnou Michelangelovou pietou, před níž se Svatý otec oblékal ke mši.

První společný výlet bohoslovců, sester a představených se uskutečnil **22. října**. Za cíl bylo vybráno město Cascia. Součástí výletu byla mše svatá ve vesničce Roccaporena, což je rodiště sv. Rity. Následovala prohlídka baziliky v Cascii, oběd v přírodě a několikakilometrová túra v národním parku Monti Sibillini. Cestou zpět do Říma proběhla krátká návštěva Nursie s bazilikou sv. Benedikta a k večeři pak byly zdejší vyhlášené kančí klobásy.

Silné zemětřesení, které **v neděli 30. října** postihlo střední Itálii, a při němž se také zřítila bazilika sv. Benedikta v Nursii, pocítili obyvatelé koleje během slavnostní mše svaté. V kapli bylo slyšet praskání oken a zřetelně se kýval stříbrný kříž u oltáře. Jedinou škodou v koleji byly poničené dveře od jednoho bohosloveckého pokoje. Podle některých spekulací však tento bohoslovec neví, k čemu se používá klika, a tak vyražení dveří z pantů bylo spíše otázkou času, než následkem zemětřesení.

Listopad

O nepříjemném podzimu v Římě psal již před více než dvěma tisíci lety básník Horatius: „Autumnusque gravis, Libitinae quaestus acerbae." Neboli těžký podzim, hojná žeň pro Libitinu. Libitina byla staroitalská

bohyně pohřbívání. Otec vicerektor však o rekolekcích začal topit, a tak ještě nikdo nezmrznul.

Měsíc istopad zača pro kolej **slavností sv. Karla Boromejského.** Zásoby limoncella se tenčí, vypadá to ale , že úroda citronů bude příští rok hojná. Ještě předtím se alumni vydali na dušičkovou pouť do Domiciliiných katakomb.

Bohoslovce českobudějovické diecéze navštívil jejich biskup Mons. Vlastimil Kročil.

Na **slavnost Krista Krále** se v kolejní kapli uskutečnil koncert duchovní hudby. Pozvaným hostům se představila skupina OCTOVOX ENSEMBLE, v níž zpívá několik členů Národní akademie svaté Cecílie. Někteří alumni si přivstali a již od sedmi hodin ráno s nadějí čekali na svatopetrském náměstí, až papež František ukončí Svatý rok milosrdenství. Bezpečnostní kontroly v Lateránu však pokračují nemilosrdně dál.

Papežská Lateránská univerzita nezapomíná na své bývalé alumny. O tom se ti současní přesvědčili při konferenci, která se na půdě univerzity i koleje uskutečnila u příležitosti vydání nové knihy věnované

česko-římskému teologovi prof. Vladimíru Boublíkovi. Během konference bydlel v koleji prof. Karel Skalický a svou návštěvou poctil Nepomucenum také rektor Lateránské univerzity Mons. Enrico dal Covolo. Bylo to již podruhé, co po svém jmenování rektorem zavítal do naší koleje. Jistě to je pravda, neboť ačkoli dorazil v polovině přednášky, okamžitě věděl, kde je jeho předsednické místo.

Prosinec

Sv. Mikuláš zavítal do Nepomucena hned třikrát. Nejprve první sobotu v měsíci proběhla tradiční mikulášská, v neděli na to chodil Mikuláš osobně po chodbách koleje a strašil děti krajanů, aby poté v úterý nadělil na youtube přímý přenos ze slavnosti v českobudějovické katedrále. **12.prosince** byla v kolejní kapli sloužena zádušní mše svatá za prezidenta České republiky Václava Havla. Mši svaté předsedal kardinál Angelo Sodano, děkan kolegia kardinálů. Přítomni byli také zástupci diplomatického sboru. **14.prosince** se naše kolej připojila k akci Česko zpívá koledy. Stejně jako na mnoha místech České republiky, i uprostřed Říma zazněly vánoční písně v češtině.

Miroslav Štrunc

JÁ NA BRÁCHU, BRÁCHA NA MĚ

V tomto článku přiblížíme čtenářům bohoslovce, kteří v letošním akademickém roce přišli do Nepomucena. Na následujících řádcích nebudou jednotliví bohoslovci mluvit sami o sobě, ale jejich představení se ujme některý z jejich blízkých spolubratrů. V této koleji jsou sice noví, ale navzájem se znají už delší dobu. V krátké vizitce nenajdete životopisná data, ale spíše zajímavosti, které třeba nemusí být patrné na první pohled.

Miroslav Auxt podle Lukáše:

Kdo je Miro Auxt?

Miro? Nejlepší spolubydla v konviktu! Miro? Největší molekulární biolog, kterého znám! Miro? Člověk, se kterým stojí za to si "otravovat" život! Miro? Bystrý a houževnatý kluk! Miro? Vždy ochotný, s šestým smyslem pro potřeby druhých! Miro? Fotbalista první třídy, když ho, dědka, nechytnou záda! Miro? Svědčí mu ostravský vzduch! Miro? Nechoďte po schodech před ním! Nepřežiju vydání Brázdy? Miro!

František Filip podle Josefa:

Můj spolubratr František? Není možné pár větami vystihnout osobnost v jejím celku, ale první, co mně přijde na mysl, je slovo rodina. Velká, dobře fungující rodina, která člověka otevírá směrem k druhým lidem. Její vklad do osobního života je nedocenitelný. Vlastnosti jako bratrství, dobrosrdečnost a ochota pomoci jsou velmi vzácné a cenné. Dalším významným rysem, kterého si u něj vážím, je smysl pro

pořádek a spravedlnost. Mladý, velice bystrý člověk s mnohými dary, které ještě bude mít možnost rozvíjet.

Josef Haman podle Míry Š.:

Pepu nejlépe charakterizují jeho vlastní slova: "Jakoby není čas." Tuto větu říká často a lze za ní jistě vidět jeho velkou zkušenost coby inženýra, někdejšího pracovníka továrny na výbušniny. Čas na něho nečeká ani v duchovním životě, a tak nikdy nezmešká jediné ranní rozjímání. Přesné rozdělení dne, pevný řád, to je Josef Haman.

Michal Krenželok podle Milana:

Michal přichází do naší koleje z Jablunkova. Je sice víc Polák než Čech, ale to nám nevadí, naopak je to vítaná změna, jelikož dobrá polovina osazenstva koleje pochází z Indie nebo z afrických zemí. Jak ho poznáte? Jednoduše: za každých okolností, ať pleje záhon v zahradě nebo se modlí v kapli, je stabilní součástí jeho outfitu černá kolárková košile a černý svetr.

Vojtěch Libra podle Michala:

Nohama pevně na zemi, přátelský, rozvážný a otevřený pro všechny, pokud mu však nezkřížíte cestu v čase utkání FC Barcelona. Vojtěch Libra je totiž nejen zapálený fanoušek zmíněného klubu, ale už od dětství velký sportovec a talent mnoha tváří z malebné Vysočiny, na kterou je dostatečně hrdý. Pokud ho chcete lépe poznat, pozvěte ho třeba na dobré pivo, věřte, že jím určitě nepohrdne.

Milan Maštera podle Martina:

Milanovy hlavní zájmy jsou duchovní hudba, informatika a vepřový řízek. Pouze v souvislosti s těmito věcmi je ochoten několikanásobně

zvýšit svoje pracovní tempo, které je jinak ovlivněno jeho hanáckým původem. Jeho povolání ke kněžství se zrodilo pravděpodobně už v dětství, kdy si se svým bratrancem hráli na mši svatou. A zrodilo se i přesto, že mu jeho bratranec dovolil pouze koncelebrovat.

Lukáš Mocek podle Štěpána:

Každý, kdo jej zná, jistě potvrdí, že je skvělým kamarádem do pohody i nepohody. Ačkoli vyrostl v „černé" Ostravě a pojem domova má tedy spojený s panoramatem komínů a věží huti, jež je možné za vhodných atmosférických podmínek vždy jen na okamžik zahlédnout, když z hor zrovna proudí čerstvý vzduch, který zředí hustotu uhelného prachu ve vzduchu. Přesto se nebojí, ba naopak, rád se vypraví na horské túry do Beskyd. Žádná otrava kyslíkem mu tam však nehrozí, vždyť čas dosud strávený na horách dostačoval k tomu, aby jeho plíce nacvičily zpracování čistého kyslíku. Teď vážně. S vystudovanou matematikou a zapálený pro Boha se nezastaví před žádnou obtíží na životní cestě, ale přijme ji jako výzvu, jako pomyslnou „Lysou horu", již zdolá, aby se pak mohl rozhlédnout do dalekého kraje, protože na úpatí hory takový rozhled rozhodně není.

Martin Mokrý podle Vojtěcha:

Bohoslovec Martin, kluk pocházející z Blanska. Před vstupem do semináře chvíli studoval psychologii. Ačkoliv je často neviditelný, jeho role pro společenství je důležitá. Je velmi chytrý. Jen tak něco ho nerozhodí a dokáže vždy jednat spolehlivě. Zajímavost? Jeho velkou vášní je pivo a vše, co je s tím spojeno, včetně jeho vaření. Také se věnuje cyklistice a dříve byl činný ve skautu.

Miroslav Štrunc podle Františka:

Míra je člověk mnoha talentů. Je to zapálený sportovní fanoušek, stejně jako velmi pečlivý překladatel latiny. Dlouho nezůstane skryt ani jeho literární talent a osobitý smysl pro humor. A v neposlední řadě nikdy nedá dopustit na České Budějovice a vždycky ví, co se ve společnosti sluší.

Ondřej Talaš podle Míry A.:

Mladík je to akční. Bohoslovec srdcem i duší. Zpívá, skládá, hraje. Varhany, kytara a flétna, ani nevím jaké další nástroje, ale co chytí do ruky, z toho notu dostane. Google+ a signály, diecézní novinky, italština, angličtina, Olejník a Korejs, známých má všude kopec. Zvídavý, ale také modlící se. Rád pomůže a v kolektivu se neztratí. To je náš Ondra Talaš.

Štěpán Trčka podle Ondry:

Štěpán, ač se to možná mnohým nejeví, je otevřený dialogu, zvláště ekumenickému. Nejen k tomu mu totiž dávají dostatek příležitostí jeho dva bratři aktivní v Apoštolské církvi. Jeho velkou vášní je Píseň písní, kterou odhaluje nejen pod dohledem sv. Bernarda či Origena, ale jistou inspiraci nabízí i film Univerzální uklizečka. Pokud byste mu chtěli udělat radost, můžete se inspirovat třeba sladkými talíři, které mu občas servíruje sestra Vojtěcha. Viz Píseň 2,5.

Kolektiv autorů

SPOMIENKA NA LETO

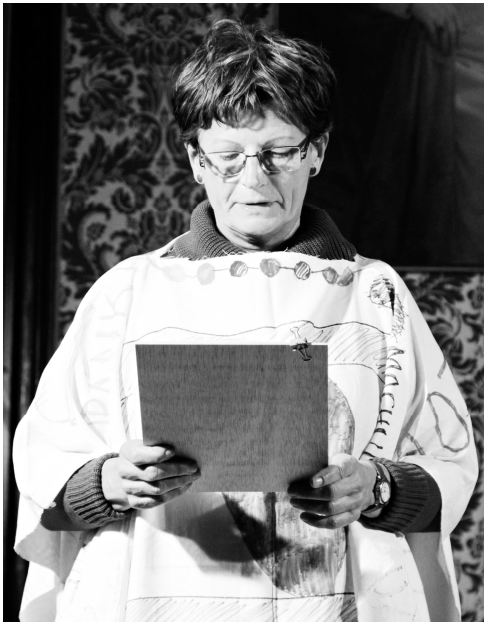
Bolo by dobré napísať niečo aj do tohto vydania Brázdy, povedala som si sediac v kresle izby, zakrútená v deke, s nohami v teplých, kožušinových papučiach. Radiátor studený, varené víno nemám, ani naň nemám chuť, aj keby som ho práve mala. Ako sa zohriať? Už to mám! Spomienkou na horúce letné júlové dni, prežité v Nepomucene. Snáď som urobila dobre, že som sa rozhodla práve pre túto tému. Pre mapovanie činnosti v čase a priestore, v ktorom čulý študentský ruch utíchol, chodby a izby sa vyprázdnili a v kuchyni sa veľké, objemné hrnce uložili do políc. Pán rektor aj s Vojtěchou sa uložili do auta, GPS im ukázalo smer Česko a pre nás začala "letná aktivita".

V kalendári bol dátum 28. 6. 2016. V Nepomucene sú okrem známeho pracovného dua M+M /Martin a ja/ aj dve posily - brigádnici Lucia a Pepo. V prípade týchto dvoch mladých ľudí to bola skutočne posila. Až som sa sama čudovala, čo všetko sme vďaka ich pomoci zvládli.

Pre poriadok a pre pamäť Nepomucena uvádzam, že niekoľko rokov nebude potrebné maľovať priestor umývačky riadu, príručného skladu a toaliet pri práčovni. Náhodne zostavenému kvartetu sa podarilo generálku stihnúť za 5 dní. Samozrejme aj vďaka Agnes a plným bruškám, kvalitnému zásobovaniu zo strany viceRomana a hlavne pohode a dobrej nálade.

Tieto prázdniny sa podarilo zlikvidovať rest, ktorý zostal po minuloročnom maľovaní veľkej kaplnky - priestoru nad organom, po česky nad varhanami. Aby sme si rozumeli. Likvidácia restu si vyžiadala 9 pracovitých rúk a 3 hlavy. Počítajte so mnou ruky: dve

viceRomanovho otca, dve jeho brata, pátra Honzu, dve Martinove, dve Pepove a jedna ruka viceRomana - ten držal prsty na ľavej ruke, aby sa dielo podarilo. V pravej mal mobil, tá sa nepočíta. Postup sa zrodil

v hlavách ostrieľaných odborníkov, otca a jeho synov. Bol neodškriepiteľne vydarený, pretože náter prežil horúce leto, slnečnú jeseň a prežili i všetci zúčastnení. Bez pochybnosti - kvôli dobre postavenému lešeniu. Ženská časť pracovnej úderky si medzičasom poradila s niekoľkoročným prachom na knihách v malej knižnici a snáď nám užívatelia prepáčia, že sme z kníh vytvorili farebné kompozície☺ Iná cesta nebola, aj Lucia je veľký estét!

Do zoznamu vymaľovaných a generálne upratených izieb je potrebné zapísať 3 izby v trakte 1A /106, 104, 111/, tri boli opravené po predchádzajúcich obyvateľoch /110, 102, 101/. Verím, milí bohoslovci, že bolo radostné zabývať sa v čistotou voňajúcich izbách.

Pre úplnosť uvádzam, že v trakte 2A sa vďaka bielej farbe rozjasnili izby 213, 212 a boli opravené maľovky v izbách 218, 216 a 205. Tí kňazi, ktorí sa nasťahovali do izieb 238, 243 a 244 boli určite tiež spokojní. Pracovné kvarteto tam zanechalo stopy po použití vody,

penetračného roztoku, farby, pronta... Opravy boli potrebné v izbách 234, 236, 246, 248, 250, život v nich si vyžiadal svoju daň.

S časovým odstupom sa snažím pripomenúť si pocit z pracovného leta. Zaujímavé, nemám dojem, že sme od únavy padali na nos - ako sa prepracovanosti hovorí v našich končinách. A to som ešte nespomenula, že sme maľovali veľkú sakristiu, upratali jednu časť priestorov Českého historického ústavu, toalety a kúpeľne v dvoch traktoch. Ani hostia nás neobchádzali, tých sme vítali ako sa patrí, v čistých odevoch, v čistých priestoroch, v čistých izbách. Skutočne, všetko sme stíhali vďaka výdatnej pomoci dvoch neuveriteľne pracovitých a milých mladých ľudí, na ktorých sme sa mohli spoľahnúť. A bola s nimi sranda na druhú, možno aj na tretiu.

V jednu krásnu slnečnú nedeľu sme sa vydali na výlet na juh Talianska, do Gaety. Pepo s Luciou vlakom, ja, dve moje kamarátky a sestričky Therezien a Paula autom. Ale to je príbeh na dlhé písanie... Cestovať po talianskych cestách bez GPS bez mapy sa rovná hotovej pohrome. V našom prípade sranda na dve letá. Možno inokedy sa o ňom dočítate.

Uf, aj som sa zapotila. Omyl, nie z písania a spomienok na horúce leto. Také prozaické: radiátory sálajú teplo.

Marianna Petrová

MORAVSKÁ ZASTAVENÍ NA VÝCHODĚ USA

Drazí přátelé,

letos v létě jsem vyrazil na prázdniny do USA, nejen abych poznal nové části Země, ale také abych zastoupil P. Antonína Kocurka, který má na starosti krajanskou komunitu v New Yorku a také soluží v americké farnosti.

První překvapení mě potkalo už na letišti. Po vyzvednutí zavazadla jsem prošel kontrolou a poté mě ještě čekal „přijímací" rozhovor s policistou. Ptal se mě, jestli náhodou nejdu dělat bussiness, proč jsem vlastně přijel apod. Nakonec se podíval do mého pasu a ptá se: „Není náhodou Ostrava na Moravě?" S úsměvem na tváři a jistým překvapením jsem pokýval hlavou. A on pokračoval: „A co říkáte na to, že se jmenujete Czechia? Nám tady v USA se to zdá trochu diskriminační!" Tady už mé překvapení nabíralo na obrátkách, protože ve škole, v médiích, v církvi, zkrátka všude slyšíme, že Moravu nikdo nezná a že hlásit se k ní je mírně řečeno zbytečně nacionalistické. Odvětil jsem, že mně se ten název taky nelíbí. Policajt se usmál a s přáním všeho dobrého mě vpustil do Nového světa. Otec Antonín mi následně vysvětlil, že i tato otázka proběhla americkými médii.

Po aklimatizačních až nepříjemně teplých dnech v New Yorku jsem začal brouzdat Manhattanem. V této nejstarší newyorské čtvrti jsem narazil na The first Moravian Church, tedy na první Moravský kostel, založený v roce 1748 Moravskými bratřími, kteří již v New Yorku nějakou dobu působili. Na jeho boční zdi si návštěvník může přečíst krátkou historii Moravské církve.

Ačkoliv jsem se Moravské bratry snažil před několika lety v Brázdě představit, přesto bych se zde o nich krátce zmínil. Moravští bratři vznikli kolem roku 1722 v Suchdole nad Odrou a působili i v jeho okolí. Během pobělohorského období odešli do Saska, odkud postupem času vyráželi hlásat radostnou zvěst do celého světa, a proto zakládali města a školy. S moravskými kostely nebo osadami se můžeme setkat v Anglii, Irsku, Německu, Holandsku, Severní i Jižní Americe, na Aljašce, v Grónsku, v Karibské oblasti, Indii, Africe, Surinamu, Tibetu, Labradoru, Rusku, zkrátka na všech pěti osídlených světových kontinentech. Roku 1735 se vydali do Ameriky, kde začali svou misi ve státě New York. Kromě poznání Krista se snažili bojovat za práva indiánů. Nakonec byli guvernérem upozorněni, aby se svou snahou přestali a opustili provincii. Následovalo ještě paradoxní obvinění ze spolupráce s jezuity a katolickou Francií. Bratři navíc spadali do sféry britského vlivu. Britové je nutili bojovat, ale bratři se zásadně odmítali podílet na jakékoliv válce či násilí. Nakonec na dlouhou dobu New York opustili a odešli do Pensylvánie a dnes jsou známi jako evangelizátoři indiánských kmenů Delavarů, Mohawků či Mhykánů, kteří si po přijetí křesťanství začali jednotně říkat Moravští indiáni (Moravian tribes). Právě tyto kmeny původně žily především na území dnešní Pensylvánie (stát, který je proto některými nazýván Stát Moravských bratří). Po různých peripetiích, masakrech (např. tzv. Moravský masakr) a ústrcích může dnes žít zbytek těchto indiánů v rezervaci Moravia 47. Podle nedávného sčítání tu bydlí přes 400 indiánů a téměř 600 žije mimo rezervaci.

Rozhodl jsem se tedy dále prozkoumat, zda náhodou nenajdu více moravských stop v americké metropoli, a ejhle, existují. A ne jedna. V každé newyorské čtvrti stojí minimálně jeden, ale převážně dva i více moravských kostelů. Není možné se zde o nich rozepisovat, ale musím říci, že všechny jsou funkční, s pravidelnými bohoslužbami, mnohé komunity mají i své internetové stránky a rozvíjí zajímavé aktivity. Moravská církev zřejmě nepatří mezi církve, které by v New Yorku strádaly. Zajel jsem se také podívat na nový kostel, který v těchto letech staví.

Abychom nemluvili jen o kostelech, přímo na Manhattanu stojí na 18th street Moravian house (Moravský dům), v jehož prostorách sídlí Moravian Open Door (Moravské otevřené dveře), charitativní organizace, která pomáhá zvláště bezdomovcům a lidem v tísni.

Ani katolická strana nezůstává zcela bez moravské stopy. V New Yorku se nacházejí dvě diecéze, arcidiecéze newyorská a diecéze Brooklyn. Brooklynská diecéze má nepříliš využívanou katedrálu a o mnoho atraktivnější postavení má konkatedrála svatého Josefa. V tomto chrámě narazíme na fresky, které zobrazují Matku Boží, která charakterizuje různé země. A právě zde můžeme obdivovat poměrně zdařenou malbu Panny Marie Svatohostýnské, vítězné ochránkyně Moravy. Sochu téže Panny Marie můžeme obdivovat v Basilica of the National Shrine of the Immaculate Conception (Národní bazilika Neposkvrněného početí). Na zdi v jedné z bočních kaplí visí socha Panny Marie Svatohostýnské, jíž je kaple zasvěcena.

Ptal jsem se také mezi katolíky, jaké světce z našich zemí znají.

Předpokládal jsem sv. Václava, Vojtěcha či Anežku, o kterých si myslíme, že jsou známi na celém světě. Američané většinou znají pouze moravské světce sv. Cyrila s Metodějem, kteří se slaví jako závazná památka v celých Spojených státech.

Tím moravská přítomnost na východním pobřeží ještě nekončí. Vraťme se nyní k Moravské církvi. Jak už bylo řečeno, když Moravští bratři dorazili do USA, spadali pod britskou správu, která je nutila bojovat. To oni odmítali, a proto se pod tlakem rozhodli odejít do údolí řeky Lehigh, kde roku 1741 založili osadu Bethlehem, dnes asi pětasedmdesátitisícové město. V historické části města se opravdu cítíte jako doma. Můžete vstoupit do původní Moravské kaple nebo novějšího a většího Moravského kostela, nakoupit v Moravském knihkupectví (kde jsem si koupil recept na moravský koláč), navštívit starou Moravskou kovárnu, prohlédnout si Moravský seminář či dům pro svobodné ženy a vdovy, zajít do Moravského muzea, projít přes křižovatku, v jejímž středu je zapuštěná moravská hvězda, apod. V městě se rovněž nachází Moravian Academy (Moravská akademie), jež vznikla spojením Moravského semináře pro dívky (Moravian Seminary for Girls), první dívčí školy v USA a Moravské přípravné školy (Moravian Preparatory School). Dnes škola zprostředkovává vzdělání dětem a mládeži od pěti do asi osmnácti let. Jako každá střední škola se i Moravian Academy věnuje sportu a její barvy - červená a žlutá - se shodují s barvou moravské hvězdy, kterou mívají lidé občas zavěšenou u vchodu do domu, a tedy i s barvou moravské vlajky. Snad ještě větším překvapením pro mě byla rozlehlá Moravian College (Moravská

vysoká škola), s níž je spojen Moravian Theological Seminary (Moravský teologický seminář). V objektu Moravian College se nachází nesčetné množství budov. Každá nese jméno zpravidla nějakého Moravského bratra. Osobně jsem nahlédl do Comenius Hall (Komenského hala). Před touto historickou budovou stojí socha Jana Amose Komenského v nadživotní velikosti a její návštěva mě naprosto nadchla. Vše bylo otevřené, nikde nikdo nebyl a já jsem si mohl v poklidu na vlastní oči prohlédnout posluchárny, auly, galerii rektorů či kapli, v níž se slouží dokonce i katolické mše. Tak získávají v USA nové studenty.

A závěrem ještě jedna kulturní zajímavost. Snad nejdůležitější státní svátek, Den nezávislosti (Independence Day), který připomíná vyhlášení Deklarace nezávislosti Spojených států roku 1776 a který se slaví 4. července, má také co do činění s Moravskými bratry. V roce 1783 oslavovali Moravští bratři v Salemu v Severní Karolíně Den nezávislosti, který doprovodili hudební produkcí (Moravané totiž vždy kladli důraz na hudbu), jež měl na starosti Johann Friedrich Peter. Ten zkomponoval The Psalm of Joy (Žalm radosti). 4. červenec 1783 je dnes uznáván jako první veřejné slavení Dne nezávislosti.

Morava tedy není tak úplně neznámá, jak si třeba myslíme a jak je nám podsouváno. Spíš jsme na své kořeny málo hrdí, neznáme je a neumíme dobře prodat to, co nám bylo dáno do vínku. Proto považuji za prospěšné studovat historii, neboť kdo nezná vlastní dějiny, nezná sám sebe.

Ze srdce vám všem žehnám.

P.František Staněk

NEPOTŘEBUJI BÝT V CÍRKVI...

„Nepotřebuji být v církvi, abych žil dobrým životem a abych byl dobrým člověkem."

Už jste se s takovým názorem také setkali? Já už několikrát. Bohužel jsem nikdy moc přesně nevěděl, co na to říct. Vždycky jsem jen tak pokrčil rameny a musel těm lidem dát za pravdu, protože tahle věta sama o sobě skutečně pravdivá je. Ale je tu jeden háček… Letos v srpnu na jednom mostě v Heidelbergu jsem se setkal s dvěma milými lidmi, koukali jsme na noční oblohu, bavili se o víře, církvi a opět zazněla tahle věta. Nezbývalo mi než zase pokrčit rameny. Ale pořád mně to vrtalo hlavou: „Proč se tím všichni tak ohánějí?" Řekl jsem si, že se pro příště připravím a promyslím to. Zde nabízím, na co jsem přišel.

Výše zmíněný postoj, že totiž nepotřebujeme církev, abychom mohli žít dobře, v sobě skrývá jeden předpoklad. Podle něj není důležité vědět, jestli pravdu mají křesťané, ateisté, nebo například agnostici, protože nejvyšší hodnotou je dobré chování.

Píše se, že žijeme v době post-pravdivé. Všude je tolik lži, že nikoho už nezajímá, co je pravda a co je lež. Jako kdyby už pravdu nešlo najít. Jako kdyby byla naprosto nedosažitelná. Nezkoumáme srdce lidí, nechce se nám poznávat tajemství druhého, ale vztah s ním jednoduše ukončíme, protože nám přestal vyhovovat. Taková společnost, která nehledá pravdu, je sama proti sobě. Jde přímo proti přirozenosti člověka. Pokud neuznávám existenci pravdy, která je nezávislá na mně samém, uzavírám se ve svém světě a těžko se domluvím

s druhými. Morálka tedy není všechno. Jde i o pravdu, o pravdu Božího plánu. Jak to výstižně vyjádřil C.S. Lewis: „Pouhá morálka není cílem života. Byli jste stvořeni pro něco docela jiného… Lidé, kteří se neustále ptají, zda mohou vést slušný život bez Krista, nevědí, o co v životě jde; kdyby to věděli, pochopili by, že „slušný život" je pouhým mechanickým soukolím ve srovnání s tím, pro co jsme my lidé opravdu byli stvořeni. Morálka je nepostradatelná; ale Božský Život, který nám dává sám sebe a který nás povolává k božství, zamýšlí pro nás něco, v čem morálka bude pohlcena. Máme být přetvořeni."

Co tedy říci závěrem? Teď už vím, že křesťanství není jen o dobrém chování. Jde o něco daleko většího. Ale Božský Život je předmětem víry. Ten, kdo tuto víru nemá nebo nechce mít, nemůže rozumět. Co nám zbývá? Být dobrými křestany, to je žít Božským Životem. Až ho lidé uvidí, nebude jim stačit dobrý život. Budou chtít život božský.

Na Vánoce si přejeme dárky. Zkusme to pojmout letos trochu netradičně a prosme ne o nějaký dárek od Ježíška, ale ať Ježíš sám vstoupí do našeho života. Kristus reálný, živý a konkrétní – v Betlémě narozený. Můžeme se přiučit u pastýřů a králů. Ti se nespokojili se svým dobrým chováním. Vydali se na cestu, aby našli Božský Život. Vyjděme s nimi, s vědomím, že nás v jeslích nečeká jen velký mravní učitel, ale sám Bůh. A o to radostněji budeme letos moci zpívat: „Půjdem spolu do Betléma…."

Petr Zadina

ROZHOVOR S RICARDEM (1.ČÁST)

Ricardo, pocházíš z Trinidadu a Tobaga, což pro nás Evropany zní dost exoticky. Pověz nám prosím něco o svém dětství. Jaké to vůbec je vyrůstat v takové zemi?

Narodil jsem se na jednom malém předměstí hlavního města. Měli jsme velkou zahradu a množství zvířat, která jsme chovali. Byli to hlavně psi, ale i závodní holubi, ryby, papoušci, někdy i králíci, slepice a želvy. O holubech jsem četl mnoho knih, a proto se považuju v téhle oblasti tak trochu za odboníka (Věděli jste například, že nejlepší závodní holub pochází z Belgie?). Rád vzpomínám, jak jsme se starali právě o psy a holuby. Kvůli výcviku závodních holubů jsme spolu s bratrem vstávali už v pět hodin ráno. Ze všeho nejvíc jsem ale měl rád psy. Měli jsme jednu fenku, která se stala v naší čtvrti úplnou legendou, protože byla věčně březí. A vždycky před porodem, navzdory všem naším snahám, se ztratila do nějaké skrýše. My jsme ji pak museli hledat, třeba i ve dvě hodiny v noci, abychom štěnata přenesli na nějaké bezpečnější místo. Štěkot sotva narozených štěnat, to, jak se jejich matka o ně starala a jak

rostla jako z vody, bylo pro mně prostě okouzlující. A to samé se závodními holuby Tohle všechno spolu s prázdninami u moře, kam nás doprovázeli i naši psi, jsou nejpěknější vzpomínky na mé dětství.

Měl jsi ještě nějaké jiné koníčky kromě domácích zvířat?

Byl jsem nejenom aktivním sportovcem, ale i horlivým fanouškem. Měl jsem předplacené časopisy z ciziny, z Anglie o ping-pongu a z USA o gymnastice a tenisu. S bratry jsme byli také členy plaveckého klubu, to bylo od mých sedmi do deseti let. Nejvíc jsem se ale věnoval ping-pongu, který jsem hrál každý den odpoledne, hned po škole, a to až do večera. Několik let jsem také hrál závodně za jeden klub. Ještě později jsem objevil tenis, který je dodnes mojí velkou vášní.

Kromě sportu mě bavila literatura a světová politika. Náš otec pracoval pro jednu anglickou banku, poslouchal rádio BBC a každý den nosil domů londýnské noviny „The Times". I maminka, která pro změnu pracovala pro banku americkou, se hodně zajímala o politiku. Pak tu byl ještě časopis „The Economist", pro mě láska na první pohled. Velká domácí knihovna, kde jsme měli i slavnou Encyklopedia Britannica, a záliba mých rodičů v politice tak postupně způsobili, že jsem literatuře a světové politice propadl i já. Velmi dobře si vzpomínám na události sedmdesátých a osmdesátých let: smrt Pavla VI., zvolení Jana Pavla I. e nedlouho na to Jana Pavla II., vstup Thatcherové, Reagana, Gorbačova e Ševarnadzeho na scénu světové politiky, v Polsku éru Solidarity a zavraždění Popieluszka. Všechno to vrcholilo pádem Berlínské zdi a Sametovou revolucí. Objevily se osobnosti jako Kohl, Delors nebo váš Havel. Byl to čas mimořádných lidí (exeptional men),

kteří byli schopni změnit běh dějin, jak by řekl historik Christopher Dawson. A v Janu Pavlu II. stejně jako v kardinálovi Ratzingerovi, někdy nespravedlivě opomínaném, Bůh dal světu a dějinám dva největší z těchto mimořádných lidí jako dar pro tak delikátní časy, jakými byla právě osmdesátá léta.

V Nepomucenu všichni vědí, že jsi pracoval jako advokát. Takový druh zaměstnání se zdá být pro někoho s humanistickými zájmy a se zálibou v přírodě dost cizí. Jak jsi se k takové práci dostal?

Po maturitě z francouzštiny, španělštiny a anglické literatury jsem si nebyl moc jistý tím, co chci dělat. Jeden strýc mi poradil studium práv, které by podle něj mohlo být dobrým základem pro cokoliv následujícího, co bych se rozhodl dělat. Pro tento obor se rozhodlo i několik mých kamarádů, a tak, i když jsem po tom moc netoužil, šel jsem studovat právo. Prostě bylo třeba se někam nahlásit, tak jsem šel na práva. Musím ale říct, že této volby nijak nelituju. Díky studiu práv jsem mohl získat dobrou práci, která mi umožnila plnit mé povinnosti, které jsem zdědil (moje matka zemřela, když mi bylo 17 let). Snad ještě důležitější bylo, že mě studium práv naučilo přemýšlet. Souhlasím s Pascalem v tom, že srdce má své důvody, které rozum nezná ("The heart has its reasons which reason cannot know."), ale je třeba říct, že je to nakonec rozum, který má poslední slovo. Schopnost osvobodit se od pocitů srdce při důležitém rozhodování je právě to, co mě právnický svět naučil. Pro idealistu a citlivého člověka mého typu to byla důležitá lekce. Konečně díky studiu práv jsem mohl získat práci,

se kterou jsem měl možnost cestovat po celém světě.

Ačkoliv jsi z Trinidadu a Tobaga, studuješ za jednu kanadskou diecézi…

Je to už hodně let, co se část naší rodiny přestěhovala do Kanady. V současné době je to už skoro polovina naší rodiny, a tak nebylo nic neobvyklého, že jsem se k ní přidal i já.

Objevil jsi tedy své povolání ke kněžství až v Kanadě?

Na tuto otázku je dlouhá odpověď…

(Pokračování v příštím čísle Brázdy.)

Rozhovor připravil Tomáš Marada

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ?

Kolikrát jsme už bez zaváhání přisvědčili při bohoslužbě na sdělení „Slyšeli jsme slovo Boží" obvyklým „Bohu díky". A přitom to vlastně ani nemusela být pravda. Nechci přidělávat vrásky skrupulóznějším čtenářům, jde mi jen o to pomoci k zamyšlení nad tím, co znamená skutečně „slyšet". Ve vstupních obřadech mše sv. jsme vybízeni k tomu zamyslet se na sebou a litovat svých hříchů, dříve než budeme slyšet Boží slovo a slavit eucharistii. Potřebujeme být odlehčeni, očištěni, abychom slyšet dokázali.

Slyšet Boha, jak mluví v Božím slovu, to není úplně samozřejmé. Často vlastně slyšíme a přitom neslyšíme ani člověka, který na nás mluví. Kdo z nás se někdy nesetkal s reakcí „Prosím tě, posloucháš mě vůbec?" Bylo na nás zřejmě poznat, že jsme v sobě nevytvořili pro druhého potřebný prostor. Možná jsme vnímali jednotlivá slova, ale

unikalo nám, co dotyčný opravdu chtěl vyjádřit. Byli jsme příjemci pasivními. Skutečné poslouchání je ovšem svrchovaně aktivní činnost, je to náročné a moc to neumíme. Jde o to druhému se otevřít a přijmout ho. Skutečný posluchač dokonce může samotnému mluvícímu pomoci slyšet, co říká, aniž si to sám přesně uvědomuje. Může pomoci jemu samotnému docenit, co chce říci. Naslouchání mu může pomoci, aby uslyšel sám sebe. Jak často při našich rozhovorech v podstatě jenom čekáme, až druhý udělá pauzu, abychom si mohli říct to své. Jestliže totiž druhého poslouchám, riskuji, že nás náš rozhovor zavede někam dál, aniž nad tím budu mít plnou kontrolu. Nevím, co bude chtít říct, riskuji, že se stane něco nečekaného, druhému se vydávám do určité míry všanc. Pokud dotyčného slyším, nějakým způsobem mě to proměňuje. Po skončení rozhovoru už nebudu zcela stejný jako předtím.

V tomto smyslu slyšet slovo Boží znamená být otevřen ke změně, kterou nemám pod kontrolou a dovoluji Druhému, aby mě přetvářel, a ještě s ním v tom spolupracovat. Slyšet Boží slovo vyžaduje odvahu a připravenost vzdávat se svého starého já a stávat se novým člověkem. Je to vykročení z dosavadní jistoty do nejistoty, s kterou bude potřeba se poprat. Z neznámého a nového mívá člověk někdy strach. Proto nás Boží slovo ujišťuje především o tom, že Bůh to s námi myslí skutečně dobře. Jistě také proto se v Bibli tak často objevuje povzbuzení „Neboj se". Z Pána Boha opravdu nemusíme mít strach. A to jsem nám chtěl říct.

P.Tomáš Roule

SLAVENÍ VÍRY… CELÝ TÝDEN…NAVĚKY

Rád bych se s vámi zamyslel nad tím, co pro nás znamená slavení neděle. Nechci mluvit pouze o slavení nedělní mše svaté, ale o slavení celého dne Páně. Ale protože mše je středem slavení neděle, budu při úvahách vycházet z ní. Druhý vatikánský koncil říká: „V liturgii se koná dílo našeho vykoupení"[1]. Proto je liturgie „vrchol, k němuž směřuje činnost církve, a zároveň zdroj, z něhož vyvěrá veškerá její síla…Vždyť apoštolská práce je zaměřena k tomu, aby se všichni, kdo se vírou a křtem stali Božími dětmi, shromáždili vjedno a uprostřed církve chválili Boha, účastnili se oběti a jedli ze stolu Páně"[2] a také aby svým životem vyjadřovali a zjevovali ostatním Kristovo tajemství a skutečnou povahu pravé církve.[3]

Začneme úvahou o uspořádání mše svaté, které nám může připomínat výstup na horu. Nejprve si uvědomujeme svou nízkost a své pády a prosíme, aby nás Pán vysvobodil z našich hříchů. Potom slavíme jeho velikost hymnem Gloria. Pak začínáme výstup. Můžeme si představovat biblické hory Sinaj, Tábor, Golgotu, Olivovu horu nebo Sion. Každá z těchto hor nám ukazuje na různá zjevení Boží slávy v Písmu svatém a každou je možné spojovat s jinou částí mše svaté. Sinaj si můžeme připomínat během čtení ze Starého zákona. Tam Bůh ukázal Izraeli, že se ho má bát a jeho poslouchat, ale také že může v něho důvěřovat. Další hory jsou spojeny se zjevením slávy Ježíše Krista. Nejprve na hoře Tábor ukázal, že je naplněním Zákona a proroků a že má jít k utrpení. Navíc ho zde Otec potvrzuje jako milovaného Syna, kterého apoštolové musejí poslouchat. Tento výstup si můžeme připomínat při čtení evangelií pasážemi o utrpení Páně. Apoštolové mají Krista následovat až ke Golgotě, kde ukáže, že je král ne podle lidských měřítek a žádostí, ale podle poslušnosti Otci. Toto máme rozjímat při čtení pašijí a zvláště při bohoslužbě oběti. Při přijímání je možné si představovat výstup s Kristem na Olivovou horu po Kristově

zmrtvýchvstání. On totiž po zmrtvýchvstání jedl s apoštoly a lámal chléb, a pak vystoupil s nimi na Olivovou horu, kde jim slíbil, že bude s nimi až do skonání světa, a poslal je do celého světa získat pro evangelium všechny národy a nakonec vstoupil do nebe. Apoštolové po sestoupení z Olivové hory a po přijetí Ducha svatého chodili světem, hlásali spásu a očekávali konečný příchod Krista a jeho království, nový Jeruzalém – horu Sion. Tak máme činit i my a můžeme si to připomínat, když dostáváme požehnání na konci mše svaté.

Kromě výstupu na horu je dobré také pamatovat, že během mše svaté kněz, nebo celý lid říká různé modlitby. Avšak tyto modlitby nejsou stavebnice mše svaté, takže většinou nemohou figurovat samy o sobě, ale vycházejí z celku mše svaté, která je sama o sobě modlitbou. Je vrcholnou modlitbou církve. V liturgii se totiž modlí celý Kristus, t.j. hlava i údy. Kristus-hlava se modlí k Otci za nás a s námi. Tak se sjednocujeme s Kristem, protože s ním konáme to, co koná on sám.

Kromě uvažování o celku mše svaté budeme promýšlet také hlavní části mše svaté – bohoslužbu slova, bohoslužbu oběti a přijímání.

V bohoslužbě slova si připomínáme jednotlivé události spásy, které naši víru zakládají, což je vyvolení Abraháma a jeho potomstva, příslib Mesiáše, jeho příchod, jeho spasitelské dílo a příchod jeho království na konci věků. Nepřipomínáme si však pouze něco minulého, protože v každém Božím zásahu se projevuje jeho láska, jeho nerozdělené a úplné sebedarování. V každé takové události se totiž ukazuje Boží touha vyjádřená slovy: „Já budu tvým Bohem a ty, Izraeli, mým lidem." To se v maximální míře děje během velikonočních událostí, v utrpení, smrti a vzkříšení Krista.

Bůh se zjevoval tím, že zval Abraháma do svého společenství, ukazoval mu cestu, kterou měl jít do zaslíbené země a uzavřel s ním smlouvu, ve které slíbil, že dá pokojný život jeho potomstvu ve vlastní zemi a že

skrze jeho potomstvo dá požehnání celému světu. Od něho však žádal důvěru a poslušnost života v naslouchání Božímu hlasu. Bůh pak vedl i Abrahámovo potomstvo a učil ho správnému životu a bohoslužbě. Tak plnil své sliby Abrahámovi, ale také přislíbil, že nastane spočinutí, až se Izrael stane skutečně Božím lidem. Proto také Bůh trestal neposlušnost lidu a vzpoury proti řádu, který mu Bůh dal. Avšak Boží plán byl spasit celý svět. To ukazoval v jednotlivých příslibech svému vyvolenému lidu, ale nakonec přislíbil příchod Spasitele, který osvobodí lidstvo z moci hříchu. Tento slib také splnil. Přišel Boží Syn, který nás zachránil svou smrtí a zmrtvýchvstáním. K této vrcholné události směřovaly celé dějiny spásy. Nicméně aby se spása rozšířila do celé země, shromáždil apoštoly a poslal je hlásat evangelium celému tvorstvu a slavit tajemství vykoupení.

Mám ještě dost co říci o tom, co slavíme v průběhu mše svaté, ale rozsah článku mě nutí, abych pokračoval v dalším čísle. Přeju všem čtenářům, aby byli inspirováni k pozornějšímu naslouchání Božímu slovu, k hlubšímu prožívání mše svaté a k radostnému plnění Boží vůle.

(pokračování v příštím čísle)
Ondřej Kapasný

[1] Římský misál: 9. neděle po Seslání Duchu svatého – modlitba nad dary (sc 2)

[2] Druhý vatikánský koncil; Sacrosanctum Concilium 10

[3] Tamtéž 2

NEPOMUČITELNÍ:
PRANGORITARDÁTO
DNES HRUBĚ NESTÍHÁM ASI BUDU MUSET NA RITARDÁTO
ZAPÍCHNEŠ MĚ KDYŽTAK?
JASNĚ!
MK'16

„Jestliže se Slovo opravdu stalo tělem,
pak měl Bůh nejen matku, ale také babičku,
bratrance a sestřenice, pratety
a podivínské strýčky. (Robert Barron)

